

Roll No.

Total No. of Pages : 03

Total No. of Questions : 07

B.Sc. (Computer Science) (Sem.-3)
HUMAN VALUES AND PROFESSIONAL ETHICS

Subject Code : HVPE-101

M.Code : 71781

Date of Examination : 02/01/23

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. **SECTION-A** is compulsory and contains objective type ten questions of two marks each.
2. **SECTION-B** contains six questions of ten marks each and students have to attempt any four questions.

SECTION-A

$$(10 \times 2 = 20)$$

1. Fill in the Blanks/True/False :

- a) ..... is the foundational value in relationships.
..... रिश्तों में मूलभूत मूल्य है।
.....रिश्तियाँ विੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਲ ਹੈ।
- b) Justice is Harmony in .....
न्याय ..... में सामंजस्य है।
ਨਿਆਂ ..... ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਹੈ।
- c) We should not operate only on the basis of pre .....
हमें केवल पूर्व ..... के आधार पर कार्य नहीं करना चाहिए।
ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰਵ ..... ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- d) Physical facilities are necessary but ..... for humans.
भौतिक सुविधाएं मनुष्य के लिए आवश्यक है, लेकिन ..... है।
ਭੌਤਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਮਗਰ ..... ਹਨ।
- e) Existence is ..... submerged in space.
अस्तित्व का मतलब है अंतरिक्ष में समाई हुई.....।
ਅਸਤੀਤਵ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮੋਈ ਹੋਈ .....

[M-71781]

(S-3) 1310

- f) All the needs of Self are called Happiness.
 स्वयं की सभी जरूरतों को खुशियाँ कहा जाता है।
 ਸਵੈ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- g) Giving all the priorities to Physical Facilities is living with Animal consciousness.
 भौतिक सुविधाओं को सभी प्राथमिकताएं देना पशु चेतना के साथ रहना है।
 ਸਰੀਰਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।
- h) Respect is right evaluation.
 सम्मान सही मूल्यांकन है।
 ਆਦਰ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੈ।
- i) There are four orders in Nature.
 प्रकृति में चार आदेश हैं।
 ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ।
- j) Ethical Human Conduct leads to Mutual Fulfilment.
 नैतिक मानव आचरण से परस्पर पूर्ति हो जाती है।
 ਨੈਤਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਪਰਸਪਰ ਪੂਰਕਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

SECTION-B

(10 × 4 =40)

2. What is the expense of human living? Why it is necessary to understand harmony at all levels? Critically evaluate the current state of living at the level of Self.
 मानव जीवन का फैलाव कितना है? सभी स्तरों पर सामंजस्य समझना क्यों जरूरी है? सटीकता से स्वयं के स्तर पर रहने की वर्तमान स्थिति का मूल्यांकन करें।
 ਮਨੁੱਖ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫੈਲਾਵ ਕਿੰਨਾ ਹੈ? ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਸਮਝਣਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਸਵੈ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਹਾਲਤ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
3. Explain competence in professional-Ethics.
 पेशेवर नैतिकता में क्षमता समझाओ।
 ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਸਮਝਾਓ।
4. Describe in brief the salient values in human relationships.
 मानवीय रिश्तों में संक्षिप्त मुख्य मूल्यों का विवरण दें।
 ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

5. What are the salient unethical practices in the profession at present? Analyze the root cause and possible solution.

ਸੌਜੂਦਾ ਸਮਝ ਮੇਂ ਪੇਸ਼ੇ ਕੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਥਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕਯਾ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਔਰ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਕਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝ ਮੇਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਥਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

6. What are happiness and prosperity? What are the wrong notions about attaining happiness and prosperity?

ਸੁਖ ਔਰ ਸਮ੍ਰੱਧਿ ਕਯਾ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਔਰ ਸਮ੍ਰੱਧਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕਯਾ ਹੈ?

ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ?

7. Compare the Four Orders in nature on the basis of their salient aspects.

ਮੁੱਖ ਪਹਲੂਆਂ ਕੇ ਆਧਾਰ ਪਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਮੇਂ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

ਮੁੱਖ ਪਹਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.